

דף כ.

עין משפט ד.

יו"ד סימן קפ סעיף ט

ט. קרחה היינו שתולש משער ראשו על המת, ובכל מקום בראש בין תלש ביד בין בסם חיים^ל, ושיעורו כדי שיראה מראשו כגריס פנוי בלא שער.

וי"א ב' שערות. וי"א דאיסור יש^מ אפי' בשערה אחת.

עין משפט ה.

יו"ד סימן קפא סעיף ב

ב. בין שגילח כל הראש או הפיאות לבד, חייב^ב משום "בל תשחית פאת ראשך".

עין משפט ו.

יו"ד סימן קפא סעיף י

י. אינו חייב על השחתת פאת הזקן אלא בתער^ט, אבל במספריים מותר אפי' כעין תער^ע.

הגה: ויש נזהרין במספריים לעשות בחלק העליון.

הגה: תחת הגרון^פ אין לחוש בזה, הואיל ואינו עיקר מקום הפאות.

ל. מברייתא שם. ושיעורו כגריס כר"י משם ר"א בן שמוע, וכ"כ הטור בשם הרמב"ם. ויש אומרים ב' שערות זו דעת הרא"ש מסתם ברייתא.

מ. הרא"ש בסוף מועד קטן. וכתב בחידושי רע"א מטעם דתלישת עור אסור מן התורה, ע"ש.

נ. רמב"ם בסוף הלכות ע"ז מנזיר נ"ח ע"א.

ס. ממשנה מכות כ' ע"א. ועיין בפ"ת שע"י מישחה ששורפת מותר. וכן עיין בדברי הברכי יוסף כאן.

ע. כאן אפי' לאוסרין בסעיף ג' בפאות הראש, כאן בפאות הזקן אין אוסרין במספריים. ביאורי הגר"א אות ט"ו.

פ. היינו ע"י מספריים אין לחוש, אבל בתער ודאי שיש לחוש גם לדעת הרמ"א כמ"ש בעצמו בסעיף י"א, אבל הש"ך הביא מהב"ח שכתב שיש להחמיר לא בתער ולא במספריים כעין תער, אבל הש"ך הסכים עם הרמ"א. ש"ך ס"ק ז'.

עין משפט ז. יו"ד סימן קפ סעיף ה

ה. השורט חמשה שריטות על מת אחד, או על ה' מתים שרט שריטה אחת חייב חמשה לאוין ז.

עין משפט זז. יו"ד סימן קפא סעיף א

א. פיאות הראש שתים, והם עד מקום חיבור הראש ללחי מימין ומשמאל ק.

עין משפט ט. יו"ד סימן קפא סעיף יא

יא. פיאות הזקן הם חמשה ורבו בהם הדעות ר במיקומן, לפיכך ירא שמים יצא ידי כולם ולא יעביר תער על כל זקנו בכלל.

הגה: ואפי' תחת הגרון ש.

עין משפט י. יו"ד סימן קפא סעיף י

עיין לעיל עין משפט ו

עין משפט כ. יו"ד סימן קפ סעיף י

י. קרח קרחה אחת על חמשה מתים אינו חייב אלא אחת ת. אבל אם קרח חמשה קרחות על מת אחד, חייב על כל אחת.

עין משפט ל. יו"ד סימן קפ סעיף ט

ט. קרחה היינו שתולש משער ראשו על המת, ובכל מקום בראש בין

צ. ממשנה במכות דף כ' ע"א.

ק. ממשנה מכות דף כ' ע"א וכרב ששת בדף כ"א ע"א, וזה אסור אפי' למי שקרוב למלכות ולא דמי לדין מלבוש משום חקות הגוים. ט"ז ס"ק א'.

ר. טור מהרא"ש, וכ"כ הר"י בשערי תשובה, ועיין בגאון אות י"ח השיטות.

ש. ב"י בשם אגרת רבינו יונה וסמ"ג, ובכלל זה גם השפה העליונה שלדעת ר"ת שני גבולי השפה הם פיאות. ט"ז ס"ק ד'.

ת. מברייתא במכות שם.

תלש ביד בין בסם חיים^א, ושיעורו כדי שיראה מראשו כגריס פנוי בלא שער.

וי"א ב' שערות. וי"א דאיסור יש^ב אפי' בשערה אחת.

דף כ:

עין משפט ד. יו"ד סימן קפ סעיף ט
עין בסעיף הקודם

עין משפט הו. או"ח סימן שמ סעיף א

א. אסור ליטול שערו או צפרניו בין ביד בין בכלי^ג בין לעצמו בין לאחרים וחייב על שתי שערות^ד.

א. מברייתא שם. ושיעורו כגריס כר"י משם ר"א בן שמוע, וכ"כ הטור בשם הרמב"ם. ויש אומרים ב' שערות זו דעת הרא"ש מסתם ברייתא.

ב. הרא"ש בסוף מועד קטן. וכתב בחידושי רע"א מטעם דתלישת עור אסור מן התורה, ע"ש.

ג. שבת צ"ד ע"ב, בכלי חייב וביד פטור אבל אסור. ובירושלמי אמרו דהנוטל לחבירו גם בכלי פטור, אך לבבלי חייב.

ו כתב הריב"ש דהגם שזה מלאכה שאינה צריכה לגופה חייב שהרי במשכן היו גוזזין ולא היו צריכין אלא לעורות, ועיין בכה"ח אות א'.

ו אשה ששכחה ליטול צפורניה בע"ש וטבילתה בליל שבת אין לה לומר לעכו"ם שתטול לה שהרי אפשר בנקיון שלהם, אך הש"ך בנה"כ האריך להתיר ע"י אמירה לגויה, אך תחתוך לה אותם ביד או בשיניים ולא ע"י כלי ואם א"א ע"י נוכרית תנקה אותם. כה"ח אות ב'. התולש מן הבהמה פטור שאין דרך גיזה בכך, מ"א ס"ק ג'. אבל הא"ר כתב לחלק דבחיה אין דרך בכך אבל במתה חייב. מיהו י"א דחייב גם בחיה משום עוקר דבר מגידולו.

ד. כתב המ"א בס"ק א' והיינו בצריך לשערות דאם לא כן הוי מלאכה שאינה צריכה לגופה, אך י"א דהתולש וגוזז גם באינו צריך לגופה חייב, ועיין בכה"ח אות א'.

ו ובשערה אחת אסור מן התורה ככל חצי שיעור, מ"א ס"ק ב', אך י"א דחצי שיעור אסור רק באיסורי אכילה, אבל בשיניו ובשערה אחת פשוט דהוי איסור מדרבנן, כה"ח אות ח'.

ו ע"כ יזהר האדם ולא יחכך בזקנו או יתעסק בו שמה יתלש שער, וכן הנשים יזהרו בזה. כה"ח אות ט'. ועיין בכה"ח אות י' מש"כ דברי תוכחה על המגדלים שערות ראשן, ושם בשם האר"י ז"ל ששם ידו בשגגה בשבת על זקנו ולא הוציאה משם עד מו"ש. ובגוזז צפורן חייב אפי' על אחת אם נטלו בכלי.

א. ב. המלקט לבנות מתוך שחורות ה' אפי' באחת חייב ו', ודבר זה אסור גם בחול, משום לא ילבש גבר שמלת אשה.

עין משפט ז. יו"ד סימן קפב פעיף ו

ג. ח. אסור לאיש ללקט אפי' שערה אחת לבנה מתוך השחורות ז' משום "לא ילבש גבר".

וכן אסור לאיש לצבוע השערות לבנות שבו שיהיו שחורות ואפי' שערה אחת.

ד. ט. אסור לאיש להסתכל במראה, ועיין בסי' קנ"ו.

עין משפט ה. יו"ד סימן קפא פעיף א

ה. א. פיאות הראש שתים, והם עד מקום חיבור הראש ללחי מימין ומשמאל ה'.

עין משפט ט. יו"ד סימן קפא פעיף ד

ו. ד. גם הניקה חייב אם מסייע למקיף שמטה עצמו ט' אליו להקיפו, אבל איסור ישנו גם בלא מסייעו'. לפ"ז אסור להיות ניקף אפי' ע"י עכו"ם כ'.

- ה. וה"ה שחורות מתוך לבנות, מתוספתא פ"י בשבת.
 ו. ופי' רש"י כיון שמקפיד אפי' על אחת שלא יראה זקן. אבל ביום חול עובר על לאו, ובשבת אפי' תלש ביד לבנה מתוך שחורות חייב. ועיין בכה"ח אות י"ד.
 ז. נוצות קטנות שעל עור התרנגולת אפי' מבושלת אסור לתולשם דהוי מלאכה דאורייתא, והוא אב מלאכה כמו שאמרו בבכורות דף כ"ה. כה"ח אות ט"ו.
 ז. שזה נוי אשה, אבל הפוך שהיו שחורות וצבע אותם ללבנות מותר אפי' לכתחילה. כ"כ הב"י. ט"ז ס"ק ז'.
 ח. ממשנה מכות דף כ' ע"א וכרב ששת בדרך כ"א ע"א, וזה אסור אפי' למי שקרוב למלכות ולא דמי לדין מלבוש משום חקות הגוים. ט"ז ס"ק א'.
 ט. שם במכות דף כ' ע"ב, ורב אשי שם.
 י. טור, וכ"כ התוס' בריש שבועות.
 כ. מתוס' שבועות דף ג' ע"א ד"ה ועל.

עין משפט כ.

יו"ד סימן קפ פעיף ה

ה. ח. השורט חמשה שריטות על מת אחד, או על ה' מתים שרט שריטה אחת חייב חמשה לאוין ל.

ל. ממשנה במכות דף כ' ע"א.